

Rigsdagstidende.

1856. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 13.

Ottende Session.

8de Møde.

Mandagen den 8de Decbr. Aften Kl. 7.

(Forts.)

Tsberning (fortsat): Men, tiltrods for alt dette, som forekommer mig at see saa uklart ud som Noget, og som, saameget som det vel er muligt, synes at stride mod, hvad man kalder sund industriel Fornuft, saa skal jeg vist ikke lægge Regjeringen nogen Hindring i veien for at bruge sine Kræfter her, men jeg skal lægge den alle de Hindringer i veien, som jeg kan, for at forhindre den i at udføre, hvad der, maatte Regjeringen aldeles uafvildende, ligger i dette Forslag; thi jeg vil gjerne troe, at den i en Sag af denne Art ikke præcis veed, hvad der ligger deri; men der ligger i dette Forslag at vænne os til, som den sidste ærede Taler har sagt, at gaae igjennem de vanskelige Terrainforhold i Jylland, for at berøre visse enkelte Punkter, som man har en Prædilection for, og ved Siden deraf ligger der tillige deri at vænne os til saadanne Priser for Jernbaner i Jylland, som ere i højeste Grad urimelige, navnlig urimelige paa de omhandlede Steder; thi, som sagt, Jylland trænger meest til Jernbaner paa de Steder, hvor der ingen Havne er. Hvorledes forhindre vi dette og vise dog vor Tilbøielighed til at sætte Regjeringen istand til at gaae fremad? Vi gjøre det, naar vi indrømme den Ret til at lægge en Jernbane fra Aarhus til Viborg, Middelpunktet i Jylland, og det til en Pris af 300,000 Rbd. pr. Mil, der er betydeligt Mere end det, hvorfor vi

ifjor pr. Mil kunde have havt en Jernbane paalangs — vi gise altsaa meget Mere —, men dertil knytte den Forpligtelse, at den, som overtager Jernbanen, idetmindste i 10 Aar skal paatage sig Exploitationen for 50 pCt. af Udbyttet. Lad os sætte disse Betingelser, lad os vise, at det er vor Hensigt at hjælpe Regjeringen, saameget det staaer i vor Magt, men tillige vise den, at den ikke paa Statens Bekostning skal lade sig de Leiligheder slippe ud af Hænderne, den har havt til at føre noget Nyttigt og Gavnligt igjennem, for at tilfredsstille, som det viser sig her, kostbare Fornøielsesforetagender. Naar man gennemgaaer den Undersøgelse, som er bleven os meddeelt, viser det sig, at det paa hveranden Side hedder: „efterat have undersøgt denne Bane, ere vi komne til den Erkjendelse, at vi, for at kunne føre den fra det Sted til det Sted, enten maae gjøre en lang Omvei om ad Vesten, eller gaae end yderligere til Ost ad den lige Linie mod Nord“, og de fleste Steder, hvor Opgaven er bleven løst, er den bleven løst meget kostbart, ja, jeg vil endogsaa sige, at de Priser, hvortil man er kommen, ikke ville slaae til. Jeg vil opfordre dem, der have opgivet disse Priser, til som Entreprenører at overtage Arbeidet med 5 pCt. Tillæg, og de ville ikke kunne gjøre det, og naar Overslaget er rigtigt, saa vilde jo 5 pCt. være en betydelig Gevinst; men de ville ikke kunne gjøre det for den Pris, de ville ialfald ikke berige sig derved. Men i ethvert Tilfælde, sat, at Overslaget var rigtigt, saa seer man, at de, der have foreslaet Retningerne, have — hvad man allerede fra Begyndelsen af har sagt — enten tænkt sig en Bane, der